

ТЕМА НОМЕРА

На Чернігівщині Леоніда Душу знають як одного з найуспішніших голів громади. Адже за час, відколи він очолює Батуринську ОТГ, зроблено дуже багато корисних справ для розвитку громади та її жителів. Між тим, Леонід Душа – не лише успішний керівник, а й напроцуд цікава особистість.

МРІЯ ВИРОСТИТИ ПРАВНУКІВ, СТРІЛЬБА З ЛУКА ТА ЧИТАННЯ: захоплення і стиль життя голови Батуринської ОТГ Леоніда Душі

Продовження на стор. 4 ▶

Степанов розповів, коли Україна отримає вакцину від COVID-19

Міністр охорони здоров'я Максим Степанов заявив, що Україна отримає вакцину від коронавірусу наприкінці першого – на початку другого кварталу 2021 року. «Україна отримає вакцину, приблизно 8 млн доз, з ініціативи COVAX. На початку грудня в нас відбудеться підписання відповідних документів. Я вважаю, що термін отримання цієї вакцини – це кінець першого, початок другого кварталу», – сказав він. Повідомляє «Українська правда».

Таким чином, Україна зможе отримати вакцину наприкінці березня – на початку квітня 2021 року. За його словами, Україна також веде переговори з виробниками, які вже закінчили випробування, про постачання вакцин. Зокрема, Степанов заявив, що Україна домовилася з компанією Pfizer. Постачання вакцини компанії очікується також на початку другого кварталу. При цьому Степанов не уточнив кількості доз, які може поставити компанія. Міністр додав, що Україна не купуватиме російську вакцину, бо вона не пройшла третьої стадії клінічного випробування і її не рекомендує ВООЗ.

ДОВІДКОВО: COVAX – механізм глобального доступу до вакцин COVID-19. Ініціатива передбачає, що насамперед вакцинування проводиться людям, які перебувають у групах ризику. В рамках ініціативи 92 країнам вакцина буде надана безоплатно або за ціну, нижчу за ринкову. Україна також потрапила до цього переліку. Планується, що використовуватимуться продукти фірми Astra Zeneca (Велика Британія) – для 61 країни та Novavax (США) – для 92 країн.

П'ять фракцій мають намір оскаржувати в суді рішення першої сесії Чернігівської облради

Відбулася перша сесія восьмого кликання Чернігівської обласної ради. Видалася вона доволі гарячою і пристрасною, із блокуванням роботи президії. Навіть було повідомлення про замінування приміщення. Голову облради та заступників таки вибрали, але депутати п'ятох фракцій мають намір оскаржувати ці рішення.

Продовження на стор. 3 ▶

ГЧ

Що отримають громади разом із децентралізаційною свободою

Місцеві вибори поставили крапку в адміністративно-територіальному поділі України, хоча питань залишилось чималенько. Що ж у результаті отримали новоутворені громади і за рахунок чого розвиватимуться чи виживатимуть? У цьому аспекті важливо, що дадуть громадам у сенсі фінансів і те, які галузі вони фінансуватимуть самостійно.

Продовження на стор. 2 ▶

ГЧ

Друге життя непотрібним речам дають через чернігівську групу «Хочу подарувати»

З-поміж купи різної інформації, яку можна знайти в інтернеті, чернігівська група «Хочу подарувати» вирізняється позитивом і користю. Вона об'єднує більше як 10 тисяч людей. На день викладають орієнтовно 50-60 постів. І за місяць друге життя отримують приблизно три тисячі речей, причому найрізноманітніших.

Продовження на стор. 5 ▶

ГЧ

Успішний кар'єрний шлях Діани Мкртчян

Чернігівка Діана Мкртчян уже встигла приміряти на себе чимало професійних ролей, причому досить успішно. Спробувала сили на держслужбі, в журналістиці, Спілці вірмен. Нині ж працює в IT-компанії. Власний комфорт Діана створює усвідомлено і несе відповідальність за якість свого життя. А ще вона невичерпна оптимістка.

Продовження на стор. 7 ▶

Фінанси ОТГ: що отримають громади разом із децентралізаційною свободою

Реформа децентралізації на фініші. Місцеві вибори в абсолютній більшості населених пунктів поставили крапку в адміністративно-територіальному підпорядкуванні. Питань залишилося багато, але стратегічний децентралізаційний курс досяг своєї мети.

Що ж у результаті отримали новоутворені громади і за рахунок чого вони будуть розвиватися або ж виживати, «ЧЕЛАН» вирішив поцікавитись у Ірини Грозенко, депутата Чернігівської обласної ради.

«Основними бюджетотворюючими податками залишаються плата за землю і податок із доходів фізичних осіб (ПДФО). Як і було, в громаді залишаються 60% ПДФО. Наразі ми воюємо за акцизний податок на пальне. Адже на території багатьох громад розташовані АЗС (автозаправні станції), і раніше 5% цього податку залишалися в громаді. Наразі тривають суперечки на рів-

Ірина Грозенко

ні Верховної Ради і бюджетного комітету щодо того, щоб знову залишити ці 5% в розпорядженні ОТГ. На сьогодні щодо тютюнових і алкогольних виробів питання вирішено: акциз від них залишається в громаді. Щодо АЗС, як я вже зазначала, на стадії вирішення. Також хочу зупинитися на податку на землю. Так, нещодавно президентом був підписаний указ про передачу державних земель сільськогосподарського призначення в комунальну власність ОТГ. Цей нормативний акт має збільшити до-

хідну частину бюджетів громад», – розповідає Ірина Грозенко.

За її словами, чи спроможні будуть громади, залежатиме від того, який буде прийнятий Бюджетний кодекс і бюджет на наступний 2021 рік. Тут буде важливо, як і те, що «дадуть» громадам у сенсі фінансів. І те, що тепер вони утримуватимуть.

«Більшість витрат лягає на громаду. Освіта, медицина, соціальна сфера тощо – «левова» частка утримання за цими напрямками відбуватиметься за рахунок коштів громади. Сьогодні держава покладає багато повноважень на плечі громад, не підтверджуючи їх фінансово. Тому громади в пошуках коштів намагаються проводити ревізії землі, виводять «із тіні» місцевих підприємців тощо. Усі громади різні і їхня спроможність різна. І для розвитку ОТГ надзвичайно важливою є наявність на їхніх територіях так званих бюджетотворюючих підприємств, що збільшують надходження з ПДФО, сплачують податок на прибуток, екологічні податки тощо», – пояснює Ірина Грозенко.

Олег Дешура

Голова Чернігівської ОДА Анна Коваленко не залишатиме посаду через вагітність

Голова Чернігівської облдержадміністрації Анна Коваленко невдовзі стане матір'ю. Однак залишити посаду через це вона не збирається.

Інформацію про вагітність Коваленко підтвердила віцепікерка Верховної Ради Олена Кондратюк на своїй сторінці у Фейсбук. Вона розповіла, що Коваленко звернулася до неї через спекуляції в ЗМІ з

приводу можливої відставки у зв'язку з вагітністю.

«Хочу висловити слова підтримки і солідарності голові Чернігівської ОДА Анні Коваленко, яка очікує на прекрасну подію – народження дитини і збирається поєднувати радість материнства з відповідальною роботою на своїй посаді. Це звична практика для більшості цивілізованих країн Європи та світу, коли політикині, депутати, високопосадовці займаються доглядом за маленькими дітьми й одночасно продовжують ефективно виконувати свій обов'язок перед суспільством», – написала Кондратюк.

Віцепікерка ВР наголосила, що закон в Україні захищає право вагітних жінок і молодих матерів на працю і не зобов'язує їх іти в декретну відпустку.

Нагадаємо, Анну Коваленко президент Зеленський представив як голову Чернігівської ОДА 15 жовтня. Коваленко – дружина Головнокомандувача Збройних Сил України Руслана Хомчака.

Чоловік виманив у пенсіонерів 200 тисяч гривень

Деснянський районний суд м. Чернігова обрав запобіжний захід у вигляді тримання під вартою 32-річному мешканцю м. Запоріжжя, який обґрунтовано підозрюється у заволодінні шляхом обману грошами громадян похилого віку, котрі мешкають у Чернігові. Інформує Чернігівська місцева прокуратура.

Досудовим слідством встановлено, що з 22.11.2020 підозрюваний, перебуваючи в Чернігові, обманював людей похилого віку, що їхнім родичам потрібна правова допомога через проблеми із законом. У такий спосіб зловмиснику вдалося видурити понад 200 тисяч гривень. Наразі чоловік перебуває у ДУ «Чернігівський слідчий ізолятор».

ДОВІДКОВО: санкція ч. 2 ст. 190 КК України передбачає покарання у вигляді позбавлення волі на строк до трьох років.

На півночі області вовки нападають на людей

Мешканці північних районів Чернігівщини скаржаться на навалу диких вовків. Нещодавно тварина напала на мисливця та прокусила йому руку, задушила собаку.

У Чернігівському обласному управлінні лісового та мисливського господарства повідомили, що жодного звернення від громадян про напади вовків на людей до них не надходило.

Тут розповіли, що таку поведінку може провокувати сувора зима, однак зараз досить високі температури, що унеможливає цю причину. Тим паче, що зараз хижакам вистачає тваринної здобичі. Але такі напади можуть здійснювати вовки, які хворі на сказ, що періодично трапляється в дикій природі.

«Природолюби» розвалили будиночок, побудований лісівниками

Ніжинські лісівники завжди піклуються про облаштування рекреацій у лісі для шанувальників здорового відпочинку на природі. Встановлені затишні будиночки, гойдалки для дітей і дорослих, мангали, альтанки, місточки та багато іншого завжди були у розпорядженні відпочиваючих. Та сьогодні, на жаль, побудувати й облагородити – це тільки пів справи, необхідно ще й зберегти. Повідомляє ДП «Ніжинське лісове господарство».

На жаль, прикрих історій, пов'язаних із вандалізмом у лісі, – безліч. Цими вихідними їх кількість збільшилася ще на одну. Так, поблизу с. Мала Кошелівка лісівники заклали чудову рекреаційну зону. Будиночок лишили відкритим, щоб кожен міг зайти до нього, зігрітися у негоду, заварити запашний лісовий чай. Все так і було, доки до рекреації не завітали «чорні природолюби». Вони розвалили грубу, познімали плити та залишили після себе повний безлад. Таке своєрідне «дякую» лісівникам за турботу.

«Десна» перемагає в «річковому» дербі

Центральний матч 12-го туру національної Прем'єрліги відбувся у Чернігові, де в протистоянні між собою зішлись чернігівська «Десна» та полтавська «Ворскла». Перед очним поєдинком команди займали третю та четверту сходинку в турнірній таблиці, причому полтавчани випереджали «сіверян» на два залікові пункти, а отже, в разі перемоги саме чернігівці мали змогу потіснити своїх візаві й увійти до трійки команд-лідерів вітчизняної першості.

Із перших хвилин гра пішла на зустрічних курсах, обидві команди намагалися високо пресингувати своїх суперників й швидко переходити середину поля. На 9-й хвилині Михайло Мудрик, вийшовши віч-на-віч із голкіпером полтавчан, не зміг його переграти. Протягом першої половини гри гострі моменти виникали біля воріт обох команд, однак на перерву так і пішли за рахунку 0:0 на табло.

У другому таймі малою гри зовсім не змінився. На полі тривала безкомпромісна боротьба рівних суперників. А на 84-й хвилині «Ворскла» залишилась у меншості. Друге попередження в матчі у гостей заробив Руслан Степанюк. Кінцівка матчу вже була за господарями, які здійснили атакуючий рейд на ворота пол-

М	Команда	І	О
1	Динамо	12	29
2	Шахтар	12	26
3	Десна	12	20
4	Ворскла	12	19
5	Зоря	11	17

тавчан. І заключна атака таки принесла бажаний гол. Після подачі зі штрафного точним ударом відзначився Йонас Тамм. Таким чином чернігівська «Десна» завдяки перемозі в «річковому» дербі набирає 20 очок і виходить на третю сходинку турнірної таблиці. Свій наступний поєдинок «деснянці» проведуть також на власному полі. 13 грудня суперниками чернігівських футболістів стануть гравці футбольного клубу «Маріуполь».

Дмитро Дриганов

* АКТУАЛЬНО У Городнянській міськраді обрали секретаря

Представницю «Нашого краю» Світлану Більську обрано секретарем Городнянської міської ради під час засідання першої сесії міськради. Попереднього скликання вона також була секретарем цієї ради.

«Для мене це честь і відповідальність перед громадою. Активно долучатимуся до вирішення проблемних питань жителів нашої громади, працюватиму задля подальшого розвитку Городнянської ОТГ», – зазначила Світлана Більська.

У засіданні взяв участь підприємець і меценат Ігор Романенко, який очолював фракцію «Наш край» у Городнянській міськраді попереднього скликання, а під час цьогорічних місцевих виборів обраний депутатом Чернігівської обласної ради.

Також під час першої сесії Городнянської міськради оголошено про створення фракції «Наш край».

Під час сесії депутати розглянули організаційно-кадрові питання, потім у пленарному засіданні оголошено перерву до 10 грудня.

ДОВІДКА: Світлана Більська народилася 1967 року в селі Хрипівка Городнянського району. Закінчила Гомельський кооперативний інститут (за спеціальністю «бухгалтерський облік, контроль та аналіз господарської діяльності»). Працювала на керівних посадах у системі споживчої кооперації та комерційних підприємствах. 2017 року обрана секретарем Городнянської міської ради.

Пресслужба обласної організації ПП «Наш край»

Сіверська красуня представляє Україну на конкурсі краси «Місіс Європа»

Уродженка Ніжин Інна Бикова – володарка титулу «Вибір країни» Національного конкурсу «Краса країни 2020» змагається за перемогу в конкурсі «Mrs Europe 2020» («Місіс Європа 2020»), який через COVID-19 проходить в онлайн-режимі.

«Мені випала велика честь представляти столицю України на конкурсі «Місіс Європа 2020». Буду вдячна кожному за підтримку. Цьогоріч конкурс проходить онлайн. Бали підраховуватимуться так: вподобайка – 1 бал, коментар – 2 бали і репост – 3 бали (лише на офіційній сторінці конкурсу!). Ваша підтримка для мене необхідна і дуже цінна», – зазначає Інна Бикова.

Дії зараховуються лише на офіційній сторінці конкурсу – <https://www.facebook.com/1583864471840506/posts/3217340788492858>

Українська конкурсантка народилася, виросла й здобула освіту в Ніжині. Нині живе та працює в Києві.

Триває освоєння 10 мільйонів державної субвенції

Борис Приходько оглядає будівництво водогону в м. Остер

Цьогоріч у липні держава розділила між народними депутатами близько 1,7 млрд грн на реалізацію понад 1150 проєктів у громадах усієї України. За сприяння депутата Бориса ПРИХОДЬКА, який у Верховній Раді представляє 210-й виборчий округ (м. Прилуки, Прилуцький, Бобровицький і Козелецький райони), громади округу отримали 10 млн грн. Ці кошти спрямували на побудову та реконструкцію дев'ятьох важливих інфраструктурних об'єктів.

Так, станом на початок грудня із запланованих 9 об'єктів соціальної інфраструктури вже завершені роботи з капремонту глядацької зали будинку культури в селі Кіпті Козелецького району, з будівництва мереж зовнішнього освітлення частини вул. Миру і вул. Журавська в Ладані Прилуцького району. Також завершений капремонт даху над спортивною залюю Линовицької ЗОШ І-ІІІ ст. Прилуцького району.

«Ця субвенція нам справді стала в пригоді, ми вдячні Борису Вікторовичу, що він відстояв її на рівні держави. Наш Кіптівський будинок культури вже був відремонтований давно, а от на ремонт глядацької зали ми не могли

Відремонтована глядацька зала Кіптівського будинку культури

знайти у своєму бюджеті такої великої суми – більше мільйона. Роботи виконані якісно, окрім усього, ми придбали одяг для сцени й освітлення, а на залишки субвенції ще й стільці закупили. Щойно завершиться карантин, наші жителі зможуть оцінити роботи, ми обов'язково організуємо тут свято», – розповідає голова Кіптівської громади Володимир Кучма.

На інших шістьох об'єктах проведені тендерні процедури й ремонтні роботи тривають. Зокрема, розпочатий капремонт покрівлі Козелецької районної лікарні, в Острі Козелецького району розпочатий капремонт водопровідної мережі по вул. Гоголя, вул. Петрова, вул. Ковалю, вул. Довженка, вул. Бондаренка, вул. Низова, вул. Свободи, вул. Пекура. Якщо сприятимуть погодні умови, його невдовзі завершать. Також розпочатий капремонт шатрового даху й утеплення зовнішніх стін ідальні Кобижчанського ЗЗСО І-ІІІ ст. Бобровицького району, капремонт спортзали Бобровицького ЗЗСО І-ІІІ ст., капремонт приміщень об'єднаного відділення хірургічного профілю Прилуцької ЦРЛ.

Ремонтні роботи на всіх об'єктах народний депутат України Борис Приходько контролює особисто, аби гроші були освоєні максимально ефективно, й так само особисто відвідує будівельні майданчики.

Валентина Мудра

ПЛАТФОРМА
НЕЗАЛЕЖНИХ
ДУМОК

Павло СОЛОДОВНИК

Геній, бабій і повелитель
думок: парадокси
Ейнштейна

Найнебезпечніша штука у Всесвіті – це наші думки! Це страшна сила! Якщо ми постійно думаємо про негативне, не впевнені у власних силах і весь час вагаємося, то.... наші сірі думки нас дуже скоро з'їдять... Але водночас наші думки мають феноменальну рушійну силу. Якщо ви 24 години на добу налаштуєте себе на позитив, думаєте лише про рух вперед і завжди впевнені у власних силах – ваші думки матеріалізуються в конкретні результати! Контролюйте думки – мисліть правильно!

Яскравий приклад – легендарний учений, геній-фізик, лауреат Нобелівської премії Альберт Ейнштейн. У своїй шедевральній книзі американський журналіст і біограф Волтер Айзексон у деталях описує життя цього грандіозного науковця. Без захоплення чи висмиювання. Описує його життя – яким воно було: з перемогами і поразками, з доленосними і, навпаки, ганебними вчинками.

Безперечно, Альберт Ейнштейн, як і чимало науковців його рівня, був диваком. М'яко кажучи, «загадковим» було його ставлення до людей, зокрема, родини і дітей. Незрозумілою була ситуація з донькою, яку вони з першою дружиною «загубили» в житті. Свою першу дитину вони або комусь назавжди віддали, або дівчинка померла в трьохрічному віці, перебуваючи на вихованні в чужих людей. Дивними були також стосунки Ейнштейна з його двома синами. Не роблять честі вченому і його любовні «марафони». За життя він мав понад десять коханок і навіть одружився зі своєю двоюрідною сестрою. Але не через це в усьому світі знають Ейнштейна.

Альберт Ейнштейн – це унікальна людина, яка мала нестандартне мислення і неймовірні думки. Його принижували, встромляли палиці в колеса, конкуренти і заздрисники всляко намагалися не допустити в світ науки. Він потерпав від нестачі грошей і незрозуміння з боку батьків. Однак чітко зосередився на єдиній меті – хай там що, але стати науковцем. А в ті часи це було дуже-дуже непросто. Та завдяки вірі в себе, своїм думкам і титанічній праці (Ейнштейн через науку частенько забував про їжу, через що потім мав великі проблеми зі здоров'ям) він досягнув космічних результатів. Його теорію відносності, революційні думки з приводу Всесвіту, простору і часу навіть зараз зможуть зрозуміти далеко не всі. Розум і думки Ейнштейна – феномен людства.

Тому вірте в себе, мисліть і ніколи не зупиняйтеся на шляху до мети. Думки – перша і найголовніша стадія реалізації мрії.

Ольга Лазун

Новообрані депутати Чернігівської обласної ради 8-го скликання зібралися на першу сесію. Кажуть, що вже поставили перед собою першочергові цілі. Пріоритети – відстоювати інтереси всіх жителів громад і в усьому їм допомагати.

«НЕЛЕГІТИМНІ» РІШЕННЯ:
перша сесія Чернігівської обласної ради.

Уже до початку пленарного засідання можна було звернути увагу, що мер Чернігова Владислав Атрошенко постійно веде перемовини з представниками новоутвореної коаліції. Вона об'єдналася навколо фракції «Рідний дім». Засновником цієї партії і є очільник обласного центру. До неї такої увійшли «Слуга народу» та «Радикальна партія». Такий «вплив» Владислава Атрошенка відчувався впродовж усього засідання. Саме ж воно розпочалося зі збоями. Виявилось, що депутати не можуть працювати у звичному режимі. Адже дивним чином зламалася електронна система голосування.

Далі розгорівся конфлікт між «коаліцією» та представниками інших фракцій. Члени «коаліції» наполягали на тому, аби депутати голосували за порядок денний, і хотіли його змінити, внісши з голосу додаткове питання. Представники решти фракцій цьому противилися.

«Була створена робоча група. Якщо ми почнемо з консенсусу, то будемо і далі добре працювати. Якщо починаємо із залякування та непорозуміння, то в нас нічого не вийде», – пояснив Арсен Дідур, депутат Чернігівської обласної ради («За майбутнє»).

«Це не звичайна сесія, це – установча сесія. І порядок денний готується робочою групою. Він підготовлений і нічого голосувати не треба. І, згідно із законом, не визначена ця процедура. Не можна. Не можна голосувати взагалі», – наголошує Юрій Музика, депутат Чернігівської обласної ради («Наш край»).

Аби не допустити порушень, п'ять фракцій заблокували роботу президії на дві години. Врешті, робота відновилася і депутати взялися до найголовнішого завдання першої сесії – обрання голови обласної ради та його заступників. Єдиним кандидатом на цю посаду виявилася Олена Дмитренко від «коаліції». Хоча до цього конкуренцію

їй мав створити Олександр Левицький, якого підтримували інші фракції. Депутати обрали лічильну комісію, до якої увійшли представники всіх партій.

«Я прошу членів лічильної комісії зібратись у кабінеті №10 для проведення засідання. Оголошується організаційна перерва. На час засідання лічильної комісії», – повідомив Олександр Атрошенко, голова тимчасової президії.

Саме під час перерви почали відбуватися дивні речі. Невідомий зателефонував у поліцію, що приміщення облради заміноване. А поки в залі засідань була відсутня майже половина депутатів, учасники «коаліції» вирішили обрати нову лічильну комісію, хоч наявна вже працювала і готувала необхідні для голосування за голову облради документи.

«Коли лічильна комісія пішла готувати вибори голови облради, то оголосили перерву. Після того більшість депутатів розійшлася на перерву і майже нікого не попередили про початок роботи сесії. Більше ніж 20 депутатів не знали про це і не брали в цьому участі», – зазначив Сергій Барішовець, депутат Чернігівської обласної ради («Наш край»).

До нової комісії увійшли представники тільки трьох фракцій, що є членами «коаліції».

«Я вважаю, що це така собі процедура, яку вони намагаються протягти, щоб потім хтось оскаржував їхні дії. Я вважаю, що це не дуже гарно. Це точно не нагадує парламентаризм. Тому що повинна бути думка чимось обґрунтована», – вважає Валентин Запорошук, депутат Чернігівської обласної ради (ВО «Батьківщина»).

Та новостворена комісія таки почала працювати. В результаті таємного голосування новою очільницею облради все ж стала Олена Дмитренко. Тепер депутати п'ятьох фракцій мають намір відновити свої права.

МРІЯ ВИРОСТИТИ ПРАПРАВНУКІВ, СТРІЛЬБА З ЛУКА І ІСТОРИЧНІ РОМАНИ: захоплення та життя голови Батуринської ОТГ Леоніда Душі

Леонід Душа

Леонід Душа відомий на Чернігівщині насамперед як ефективний голова Батуринської об'єднаної територіальної громади. Адже за час його перебування на посаді зроблено дуже багато добрих справ для її розвитку та жителів. До того ж, не лише за влучне прізвисько, а й за ставлення до людей і до роботи, за світогляд місцеві називають пана Леоніда душею громади.

Про феноменальні здобутки та розвиток Батуринської ОТГ «ЧЕЛАН» розповідав неодноразово. Нині ж йтиметься про Леоніда Душу як людину, про його пристрасті, захоплення та стиль життя.

Леоніде Леонідовичу, ви корінний житель Батурина чи звідкись приїхали?

Народився в Батурині, але в 15 років поїхав із рідного містечка. Постійним місцем проживання став Кременчук. Закінчив кременчуцький машинобудівний технікум за фахом техник-технолог.

Працював на кременчуцьких підприємствах, зокрема на лікеро-горілчаному заводі начальником постачання і збуту. З 1990 року я – в бізнесі, свої підприємства були відкриті, займалися торгівлею й іншою діяльністю. Зокрема, у мене був свій власний завод лікеро-горілчаный. Це у Винницькій області – торгова марка «Імперіал».

Тривалий час також працював у Росії – на золотих копальнях, на лісопівалі, загалом усюди, де тільки можна було заробити грошей.

Як, маючи успішний бізнес і влаштоване життя, ви опинилися в Батурині?

У мене все життя душа боліла за Батурина. Допомігав Батурина, навіть коли і не жив у цьому місті. Чим міг, тим і допомагав. А потім так вийшло, що приїхав до Батурина на тиждень і вже живу 12 років. Мені тут подобається, хочеться щось доброго для міста зробити, щось побудувати. І я вже одну каденцію пробув головою громади. І за ці 5 років, я вважаю, зроблено дуже багато. Ось влітку зробили на тросах міст через річку Сейм. Це я за свої особисті кошти робив, і мені приємно. За 5 років у Батурині побудували три готельні комплекси, і вони всі працюють, влітку зайняті. Люди їдуть до нас, відпочивають, а ми маємо дати сервіс.

Чому п'ять років тому вирішили балотуватися на голову громади?

Перший раз хотів спробувати: оберуть мене люди чи ні. І вони обрали. А в мене на той час був бізнес у Чехії, треба було їхати туди, проте я залишився. Бо люди виявили мені довіру.

На вашу думку, яку найвагомішу справу ви вже встигли зробити для громади?

Зроблено багато, тож виділити важко. Змін потребували всі сфери життя. А коли

років уже не балотуватимусь, не хочу. А хочу, щоб замість мене була грамотна нормальна людина. І нехай вона працює. Звісно, чим зможу, допомагатиму. Але все ж планую відпочивати.

Бути керівником громади – колосальна відповідальність. У всіх є мій телефон, я ні від кого не ховаюся. Буває, що люди і вночі телефонують. Якщо якась ситуація трапляється, я завжди виїжджаю, якщо в моїй присутності є потреба, навіть уночі.

Твори Генріха Манна люблю, романи з серії «Прокляті королі». Про гетьмана Мазепу до вдоволи читати, бо це така двояка постать була. Одні кажуть, що зрадник, інші – що герой. І про інших гетьманів читаю. Ось коли повернувся до Батурина, тут були розкопки, то я в них брав участь разом із археологами. Вони мені знахідки показували, який був Батурина у XVII сторіччі. І я в захваті! Щоб повернути Батурина статус, який був колись, це, ма-

Українці теж думали, що з новим президентом у державі щось зміниться на краще, аж не змінюється. Навпаки, гірше стає. Дурні закони нам скидають на місця, які виконати просто неможливо. Наприклад, кожен громадянин України має право на 2 гектари землі. А де стільки землі набрати? А люди не розуміють, приходять і кажуть: «Ви зобов'язані нам надати, бо є закон України, який маєте виконувати». І ти на своєму місці стаєш поганим, а на верхах – усі хороші.

Коли, на вашу думку, у нас усе добре буде?

Я знаю точно, на 200 відсотків, що ми цього вже не застанемо. Можливо, наші діти, а скоріше за все, що наші внуки. Як подивлюсь, які люди в нас до влади приходять... Але ж ми самі в цьому винні. Але я завжди кажу, не дивлячись на персоналію, хто там президент чи прем'єр, робіть самі на місцях, що можете. І потихенько підйом угору буде. А якщо чекати, що зверху хтось щось принесе і дасть, то тоді ви будете жебраками. Наші діди і прадіди не сподівалися ні на кого, вони самі саджали, збирали врожай, тримали господарство. У мене дід був куркуль. І в той час його розкуркулили. А я от думаю, чого людей називали куркулями? І мені якось на очі потрапила стаття. І там пишуть: «кулаками їх називали постома, що вони очень за день устали, і когда приходили домой, были не в состоянии даже покушать. Ложились на кровать, до подушки не долезали, а засыпали прямо на своем кулаке. Потому их и называли кулаками». Тож людей, які спали на кулаках, почали кулаками і називали...

Ви вважаєте себе щасливою людиною?

Я вважаю себе дуже щасливою людиною, я прожив своє життя, мені 63 роки. Я об'їздив практично весь світ, я багато чого побачив, як живуть люди, працював із багатьма, у Німеччині, Чехії, Австрії, Канаді та інших країнах. Іноземці від нас відрізняються менталітетом, там зовсім інші люди, інші погляди на все. Якщо у нас іси морозиво, то можна й обгортку під ноги кинути. А там такого не зробиш, бо там обгортку кладуть у кишеню. А ми звикли, що можна смітити, не прибирати, наприклад, коло свого двору. Людей треба привчати. І я зрозумів одне: ласкаве слово не допоможе.

А на Батьківщину повернувся, щоб після себе залишити якусь історію і пам'ять. І я знаю, що так буде.

Ірина Осташко

Цитадель Батуринської фортеці

ще не був головою, щоб не сказали «ось тут приїхав і накрив», я собі побудував бізнес. Звів базу відпочинку, ресторан відкрив і на цьому заробляю гроші. Тому бюджетні кошти мене не цікавлять взагалі. Перші два роки на посаді в мене зарплата була 2500 гривень і я її собі не підвищував. Заплата зросла вже тоді, коли в бюджеті з'явилися гроші, і громада трішки встала на ноги. А взагалі вважаю, що я прийшов не по зарплату, а для втілення ідей. Тому усім кажу: якщо ідете кудись, то кажіть чесно: вам потрібні гроші чи вам треба щось змінити. Якщо гроші, то ви не туди прийшли. Якщо щось змінити, заходьте, будемо говорити.

Із якими сподіваннями повторно йшли на вибори голови громади?

Зараз у мене сподівання тільки найкращі, бо ось мене знову вибрали на п'ять років. Зараз біля мене молоді люди віком 30-35 років, тож готую собі заміну. На наступні п'ять

Попри неабияку завантаженість, маєте час для справи до душі?

Так, маю. Із сином займаюся стрільбою, купили бойові луки, їздимо на змагання. А ще я ходжу в спортзал, бігаю, плаваю, навіть взимку у річці. Стежу за своїм здоров'ям. В мене правнуки є, а ще хочеться діждатися праправнуків і подивитися, чого вони досягнуть.

У мене було п'ятеро дітей. Але так сталося, що син загинув в АТО, дочка загинула трагічно. Тож залишилися троє дітей. Усі вони забезпечені, всі працюють. Я їх так виховав, що у батька грошей не просять, бо не дам. І не тому, що мені шкода, а тому, що прагну навчити їх заробляти самим. Біля мене тільки син, якому 10 років, інші діти живуть у Кременчуку та Києві.

Чи любите читати?

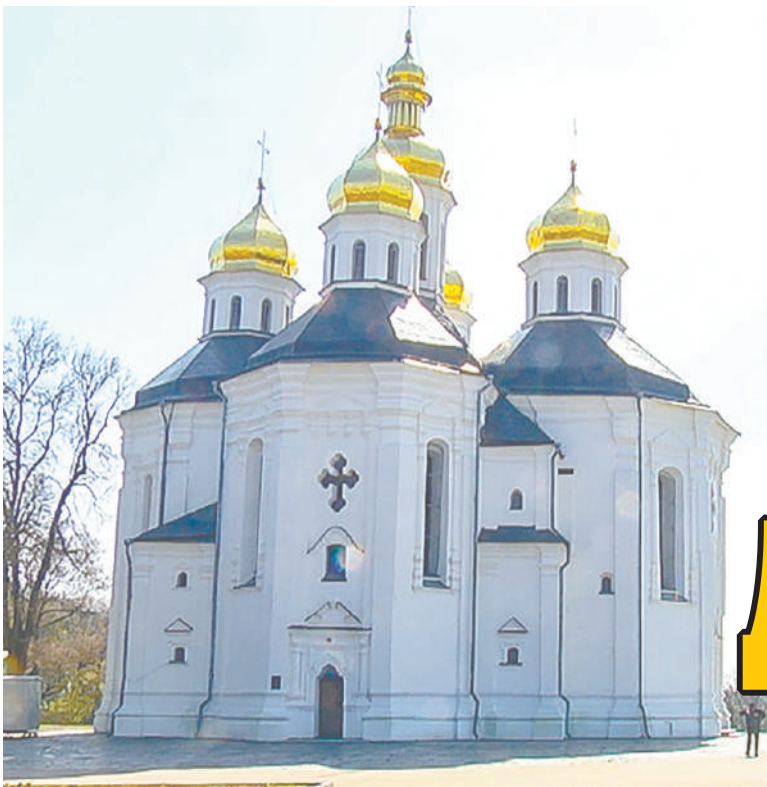
Люблю і багато читаю. Оце почав читати «Літопис» Самійла Величка, в якому описується 300-літня історія Батурина. Але він дуже важко читається. Щоправда, на історичну тема-

буть, потрібно років 100 наполегливої праці.

До речі, у спілкуванні ви надаєте перевагу російській мові. Чому українською не розмовляєте?

Російською мені розмовляти комфортніше. А українську я прекрасно розумію і можу спілкуватися. Щоправда, є люди, які мене сварять. Мовляв, голова об'єднаної громади гетьманської столиці, а розмовляє російською. А я кажу, що головне – бути патріотом у душі. У нас половина Верховної Ради у вишиванках, але з гнилим духом.

Націю по одній людині не судять. Я проти Росії, бо росіяни вбили мого сина. А з іншого боку, моя перша дружина – з Росії, з Барнаула. І всі двоюрідні брати мого загиблого сина – теж у Росії. Але коли вони дізналися про трагедію, то проклали Путіна. І зараз прокладають. Думаю, коли зміниться політична ситуація, зміниться і ставлення одне до одного.

Різдвяний піст уже триває. Він розпочався 28 листопада, саме тому його ще називають Пилипівським. Триватиме він аж до самого Різдва Христового. Він не такий суворий, як, наприклад, піст перед Великоднем, але має велике значення для православних християн.

«Це подяка Богу за його ласку, ті благодіяння, які він дав нам і цього року. Дав нам можливість дожити до цього дня, до цього моменту. Дав нам можливість прийняти ці дари осінні, які ми зібрали. Маємо що їсти, маємо що пити. Дякуємо Богу за те, що він не покинув нас. Хоч і є виклики,

але вони для того, аби ми боролися», – каже отець Роман, настоятель Катерининського храму.

Піст передбачає й певні обмеження. У цей час не можна їсти молочні та м'ясні продукти, яйця. Особливу увагу священники радять приділити молитві та духовному очищенню.

Чернігівці розповіли, чи готові дотримуватись цих правил.

«Я взагалі не дотримуюся, але вважаю, що треба дотримуватися. Це корисно для здоров'я насамперед», – каже чернігівка Марія.

«Це не тільки відмова від їжі, а ще й гарні позитивні думки. Очищення, душевне», – зауважив містянин Дмитро.

ПІДГОТОВКА ДО РІЗДВА: правила та заборони останнього посту року

Отець Роман

«Душу свою я стараюся очистити. Звісно, намагаюся дотримуватися, але не фанатію від цього. Стараюся не їсти м'яса, їсти більше овочів і фруктів, горішків. І стараюся всім усміхатися», – розповіла жителька Чернігова Анна.

Не перетворювати піст на діету та ставитись до нього без фанатизму закликають і священники. Він не має сприйматися як тягар. Обмежувати себе у їжі варто з розумом, спираючись на сили власного організму, особливо в умовах пандемії.

«Найперше правило – щоб не зашкодити. Безперечно, якщо ми нічого не будемо міняти, нічого не робитимемо для оздоровлення душі та тіла, то прийде Різдво і ми його відсвяткуємо як ще один день і у нас не буде жодної радості. Тому піст – це та дорога, яку ми повинні пройти і зустріти оцю велику невимовну радість», – пояснив отець Роман.

Різдвяний піст є останнім багатоденним постом року. Загалом він триває 40 днів.

Ольга Лазун

Через чернігівську групу «ХОЧУ ПОДАРУВАТИ» різним речам дають друге життя

Усі знають, що в інтернеті можна знайти будь-що: спілкування, публікації, відео, поради, причому як потрібні, так і не дуже. З-поміж купи різної інформації чернігівська група «Хочу подарувати» вирізняється позитивом і користю. Тим паче, в наш непростий час, коли добрі справи – на вагу золота. Та й екологічна ситуація залишає бажати кращого.

Ідея створити таку групу виникла в Галини Уголевої, сестри Ярослава Качан, яка нині є адміністратором публіку «Хочу подарувати».

«Ми з сестрою жили окремо від батьків і, коли одного разу завітали до них у гості, вирішили влаштувати масштабне прибирання. Бо сестра любить, щоб було чисто і все лежало на своїх полицях. Тож познайомили купу різних речей, які і викинути шкода, і не хочеться вже зберігати. Сестра запропонувала: «Давай у Вконтакте створимо групу «Отдам даром» і віддамо, що не потрібно. Так і зробили», – розповіла Ярослава.

Згодом до групи дівчата додали своїх друзів, поступово почали долучатися інші люди. І так вона існувала до заборони соцмережі Вконтакте.

«Після заборони сестра перестала займатися групою, а я продовжила, тепер уже на платформі фейсбук, і перейменувала її на «Хочу подарувати». Бо люди часто писали «віддам даром за шоколадку» або «за фрукти для дитини». А в мене така філософія, що група має бути повністю безкоштовна. Бо якщо за шоколадку, то вже обмін. Хоча раніше і така практика була, але нею почали зловживати. Бо користувачі бачать, що один попросив шоколадку, інший тоді просить кіндер, ще хтось – два кіндери. І потім уже були дописи: «віддам да-

ром за літр олії, 2 кілограми картоплі, 3 кілограми бананів». І почалася просто жесть. Тому я ввела правило, що не можна чогось просити. Але якщо хтось самостійно має бажання віддячити, то це, звісно, не заборонено і вітається», – пояснила адміністратор.

До речі, справу в фейсбук Ярослава Качан вирішила продовжувати, бо філософія групи збігається з її власними переконаннями.

«Я – екоактивістка у минулому. Разом із Сергієм Безбородьком свого часу заснували організацію «Еко Місто». Тож група «Хочу подарувати» є тим інструментом, який дає можливість дбати про екологію. Люди замість того, щоб викидати речі на смітник, надають їм друге життя. Тому що їх забирають інші люди, яким ті речі потрібні. Також мені подоба-

ється, що реалізується гуманістична ціль, коли безкоштовно роблять якісь добрі справи, віддають, діляться добром. І ще є третя, антропологічна, складова – мені до вподоби спостерігати за тим, як люди поводяться. Група – це така міні-державка, і щоб управляти нею, треба створювати правила, які максимально враховували б інтереси учасників, хоча це і нелегко. І взагалі, мені цікаво керувати цією групою. Отримую задоволення

«Є в нас постійні дописувачі, причому вони змінюються. Наприклад, людина активно віддає якісь речі два роки, а потім зникає. Або починає віддавати значно рідше. Забанені у нас десь 150 людей. За спам, рекламу. Також банимо, якщо людина призначила зустріч і не прийшла по річ. Банимо і за критику речей або автора. Тому що це відлякує людей щось постити, автори починають боятися проявляти активність, думаючи, що з людини почнуть насміхатися.

Пропонувати в групі можна будь-що. Щоправда, було кілька випадків, коли відмовляли у розміщенні постів. Ось нещодавно хотіли віддати порожні пляшки з-під вина. Але я не пропустила. Хоча люди писали, може, для творчості комусь вони потрібні. А взагалі інколи буває, що думаєш, що пропонуєш цілковитий мотлох, а новий господар все одно знаходиться», – повідомила Ярослава.

Радує, що група жива і розвивається.

«Наприклад, є в нас рубрика «Підтримка чернігівського підприємця». Ми безкоштовно постимо рекламу, якщо людина сама щось виробляє або сервіс якийсь надає. Наприклад, рекламу майстрів манікюру або хенд мейд, навіть фабрика «Берегиня» свою рекламу постила. Нам не шкода прорекламувати людей, які сприяють розвитку Чернігівщини», – пояснила адміністратор.

Тримання руки на пульсі групи потребує чимало часу. Тож Ярослава Качан зрозуміла, що самій їй уже важко відстежувати багато постів, коментарів і скарг, на які треба реагувати. Тож собі у поміч вона взяла двох амінів – Ірину Ковтун і Зоріну Приходько. За словами Ярослави, дівчата – молодці, дуже допомагають, за що щиро їм вдячна.

Ірина Осташко

ПОНЕДІЛОК, 14 грудня

UA: СУСПІЛЬНЕ

6.00 Гімн України. 6.05, 10.55 Енеїда. 6.30 Книга-мандрівка. Україна. 6.35 М/с «Попелюшка».

1+1

6.00 «ТСН-Тиждень». 6.30, 7.10, 8.10, 9.10 «Сніданок з 1+1».

ІНТЕР

5.25, 22.10 «Слідство вели... з Леонідом Каневським». 7.00, 8.00, 9.00, 17.40 Новини.

ICTV

5.05 Служба розшуку дітей. 5.10 Громадянська оборона. 5.55 Факти тижня.

СТБ

5.15 Т/с «Коли ми вдома». 5.45 Т/с «Доктор Хаус». 7.30 Т/с «Комісар Рекс».

Телеканал Україна

6.30, 7.10, 8.15 Ранок з Україною. 7.00, 8.00, 9.00, 15.00, 19.00, 23.00 Сьогодні.

ВІВТОРОК, 15 грудня

UA: СУСПІЛЬНЕ

6.00 Гімн України. 6.05, 10.55 Енеїда. 6.30 Книга-мандрівка. Україна. 6.35 М/с «Попелюшка».

1+1

6.00 «Життя відомих людей». 6.30, 7.10, 8.10, 9.10 «Сніданок з 1+1».

ІНТЕР

5.25, 22.10 «Слідство вели... з Леонідом Каневським». 7.00, 8.00, 9.00, 12.00, 17.40 Новини.

ICTV

5.35, 20.20 Громадянська оборона. 6.30 Ранок у великому місті. 8.45 Факти. Ранок.

СТБ

5.15 Т/с «Доктор Хаус». 7.40 Т/с «Комісар Рекс». 9.45 МастерШеф. Професіонали.

Телеканал Україна

6.30, 7.10, 8.15 Ранок з Україною. 7.00, 8.00, 9.00, 15.00, 19.00, 23.00 Сьогодні.

СЕРЕДА, 16 грудня

UA: СУСПІЛЬНЕ

6.00 Гімн України. 6.05, 10.55 Енеїда. 6.30 Книга-мандрівка. Україна. 6.35 М/с «Попелюшка».

1+1

6.00 «Життя відомих людей 2019». 6.30, 7.10, 8.10, 9.10 «Сніданок з 1+1».

ІНТЕР

5.25, 22.10 «Слідство вели... з Леонідом Каневським». 7.00, 8.00, 9.00, 12.00, 17.40 Новини.

ICTV

5.35, 10.10 Громадянська оборона. 6.30 Ранок у великому місті. 8.45 Факти. Ранок.

СТБ

5.20 Т/с «Доктор Хаус». 7.55 Т/с «Комісар Рекс». 10.00 МастерШеф. Професіонали.

Телеканал Україна

6.30, 7.10, 8.15 Ранок з Україною. 7.00, 8.00, 9.00, 15.00, 19.00, 23.00 Сьогодні.

ЧЕТВЕР, 17 грудня

UA: СУСПІЛЬНЕ

6.00 Гімн України. 6.05, 10.55 Енеїда. 6.30 Книга-мандрівка. Україна. 6.35 М/с «Попелюшка».

1+1

6.00 «Життя відомих людей». 6.30, 7.10, 8.10, 9.10 «Сніданок з 1+1».

ІНТЕР

5.25, 22.10 «Слідство вели... з Леонідом Каневським». 7.00, 8.00, 9.00, 12.00, 17.40 Новини.

ICTV

5.35 Громадянська оборона. 6.30 Ранок у великому місті. 8.45 Факти. Ранок.

СТБ

5.15 Т/с «Коли ми вдома». 5.50 МастерШеф. Професіонали.

Телеканал Україна

6.30, 7.10, 8.15 Ранок з Україною. 7.00, 8.00, 9.00, 15.00, 19.00, 23.00 Сьогодні.

П'ЯТНИЦЯ, 18 грудня

UA: СУСПІЛЬНЕ

6.00 Гімн України. 6.05, 10.55 Енеїда. 6.30 М/ф «Бегемот та Сонце». 6.40 М/ф «Братик Кролик та Братик Лис».

1+1

6.00 «Життя відомих людей». 6.30, 7.10, 8.10, 9.10 «Сніданок з 1+1».

ІНТЕР

5.25, 23.00 «Слідство вели... з Леонідом Каневським». 7.00 «Марафон. Диво починається».

ICTV

5.35 Громадянська оборона. 6.30 Ранок у великому місті. 8.45 Факти. Ранок.

СТБ

5.15 Т/с «Коли ми вдома». 6.00 Т/с «Коли ми вдома. Нова історія».

Телеканал Україна

6.30, 7.10, 8.15 Ранок з Україною. 7.00, 8.00, 9.00, 15.00, 19.00 Сьогодні.

СУБОТА, 19 грудня

UA: СУСПІЛЬНЕ

6.00 Гімн України. 6.05 Енеїда. 7.00, 8.00, 9.00, 21.00, 23.45 Новини.

1+1

6.00 «Життя відомих людей 2020». 8.00 «Сніданок. Вихідний».

ІНТЕР

6.15 «Слово Предстоятеля». 6.25 Х/ф «Там, на невідомих доріжках».

ICTV

5.00 Скарб нації. 5.10 Еврика! 5.40 Факти.

СТБ

5.15 Т/с «Коли ми вдома. Нова історія». 5.40 Т/с «Коли ми вдома. Нова історія».

Телеканал Україна

7.00, 15.00, 19.00 Сьогодні. 7.30 Реальна містика.

НЕДІЛЯ, 20 грудня

UA: СУСПІЛЬНЕ

6.00 Гімн України. 6.05 Енеїда. 7.00, 8.00, 8.55, 21.00, 23.30 Новини.

1+1

6.00 «Життя відомих людей 2020». 8.00 «Сніданок. Вихідний».

ІНТЕР

6.00 Х/ф «Белль і Себастьян». 8.00 «Удачний проект».

ICTV

5.25 Скарб нації. 5.35 Еврика! 5.40 Факти.

СТБ

5.15 Т/с «Коли ми вдома». 5.40 Т/с «Коли ми вдома. Нова історія».

Телеканал Україна

9.15 Т/с «Роман з детективом». 17.00, 21.00 Т/с «Не хочу тебе втрачати».

Advertisement for METALLOCHEREPICA PROFNASTIL. Includes a house illustration and contact information: т. (0462) 917-444, (0462) 612-004, (096) 248-20-99.

ЛЮДИ

Є люди – справжні позитивники, які не вішають носа і не нарікають на обставини. Натомість усвідомлено створюють власний комфорт і несуть відповідальність за якість свого життя. Серед таких – Діана Мкртчян. Вона вже приміряла на себе чимало професійних ролей, причому досить успішно. До того ж, знає вірний спосіб, як створити собі хороший настрій. Мерщій знайомитися із Діаною ближче.

Де зараз працюєш і до чого прагнеш? Не обов'язково у професійному сенсі.

Більше ніж півтора року працюю в ІТ-компанії, і перехід у цю сферу був не меншим викликом, ніж мій попередній досвід. Довелося досить швидко опанувати нові знання, розбиратися в процесах і розвиватися. Але мені дуже пощастило з компанією і колективом, тому підтримку я відчувала постійно. До чого я прагну? Цікаве запитання. У моїй голові постійно виникають нові ідеї та проекти. От мені хотілося б реалізувати найцікавіші з них. Я вважаю, що під лежачий камінь ми завжди встигнемо,

Журналістика, держслужба, Спілка вірмен та ІТ-компанія – успішний кар'єрний шлях Діани Мкртчян

Діано, звідки ти родом та як опинилася в Чернігові?

Я народилася в Єревані. Здається, в 1993-му переїхала до Чернігова, до маминих батьків. Думали, що на пару років, поки стабілізується ситуація у Вірменії, і так залишилися тут донині.

Про яку професію мріяла у дитинстві, справдилося це чи здобула якусь іншу освіту. Де навчалася?

Я була різносторонньою дитиною, тому мої уподобання змінювалися кардинально – від шкільного вчителя, потім від геолога – до адвоката і журналіста. Освіту здобула журналісткою якоюсь мірою у мене склалося. У 10 класі я потрапила в редакцію дитячих і юнацьких програм чернігівського миського телебачення, і кілька років побула в цій сфері. Але освіту здобула іншу, не пов'язану з журналісткою – у мене базова економічна.

Пізніше, вже живучи в Києві, я закінчила Національну академію державного управління при Пре-

зидентові України та стала магістром державного управління в сфері інформаційної політики.

Як розпочався трудовий шлях? Чим займалась по життю.

Свій професійний шлях я почала в ТРА «Новий Чернігів», згодом був переїзд до Києва. Там і почалося найцікавіше. Спершу була робота в сфері молодіжних громадських організацій, потім – держслужба, управління державним підприємством.

Пропрацювавши кілька років на посаді директора держпідприємства, я пішла і кардинально змінила сферу, залишивши сферу молодіжної політики за спиною. Мені запропонували роботу в Спілці вірмен України і я почала займатися питаннями розвитку діаспори. Це був дуже захопливий і цікавий досвід, часто наповнений новими викликами та високими цілями. Але я вважаю, що нам непогано вдавалося.

Після того, як пішла в декрет, повернулася до Чернігова. І тепер я тут.

тому свою енергію треба скеровувати в творче русло.

Чи маєш хобі, можливо, якогось домашнього улюбленця тримаєш? Або як відпочиваєш, відновлюєш сили?

У нас є висловухий кіт – Шервуд Діанович. Дуже цікавий хлопець. Мені подобається малювати, але роблю я це вкрай рідко. Останнім часом це якісь завдання для дитсадка. Люблю слухати музику, гуляти пішки, а ще для мене дуже важливий сон. А якщо треба розрухатися, то вмикаю улюблену музику сина і ми танцюємо, поки вистачає сил.

За що любиш Чернігів? Чому не прагнеш реалізуватися в столиці?

Чернігів – дуже спокійний і розмірений. Іноді, звісно, ці спокій і плавність дратують, але потім насолоджуєшся цими скверами з літарами та заспокоюєшся. Тут живе моя сім'я – рідні й улюблені люди, тому затишно. У столиці я прожила 15 років, і Київ для мене такий самий близький, як і Чернігів.

Спілкувалася Ірина Осташко

«ВОНИ ЗМІНИЛИ СВІТ»

Американський лідер Вудро Вільсон

28-й Президент США, видатний історик, політолог, лауреат Нобелівської премії миру Вудро Вільсон народився 28 грудня 1856 року. В 1910 році його обрали губернатором штату Нью-Джерсі, а в 1912-му президентом США. Був переобраний у 1916-му. Другий термін його президентства ознаменувався вступом США до Першої світової війни й активними дипломатичними зусиллями президента з мирного врегулювання. Вільсон став першим президентом США, який відвідав з офіційним візитом Європу, беручи участь у роботі Паризької мирної конференції.

Вільсон проводив активну зовнішню політику, спрямовану на зміцнення позицій США на Далекому Сході, в Латинській Америці, всіляко сприяв британсько-американському зближенню. Під гаслом «наведення порядку» американські війська вторгалися до Мексики, окупували Гаїті і Домініканську Республіку. Президент сприяв встановленню самоврядування на Філіппінах. На початку Першої світової війни Вудро Вільсон дотримувався нейтралітету, з пацифістських позицій намагався виступати посередником між європейськими державами.

У 1917 році Вільсон добився вступу США у війну, розраховуючи отримати вирішальний голос у визначенні долі післявоєнного світу. У 1917 році прагнув до розвитку співпраці з Тимчасовим урядом Росії, виношував ідею союзу «двох найбільших демократій світу». Після перемоги більшовиків виступив із планом мирного врегулювання. Однак договір не був ратифікований сенатом США. Восени 1919 року в результаті сильного перенапруження Вільсона розбив параліч. Він змушений був припинити активну державну діяльність. До закінчення президентського терміну найважливіші політичні рішення по суті приймала його дружина – Едіт Вільсон.

Лауреат Нобелівської премії миру (1919) за внесок у Версальський мирний договір (1919). У 1921 році Вудро Вільсон і його дружина залишили Білий Дім й оселилися у Вашингтоні в Посольському кварталі. В останні роки Вільсон важко переживав невдачі при створенні Ліги націй, вважав, що обдурило американський народ і марно втягнуло країну в Першу світову війну. Вудро Вільсон помер 3 лютого 1924 року і був похований у Вашингтонському кафедральному соборі.

НАРОДНА МЕДИЦИНА

Смачна і соковита ХУРМА

Цей помаранчевий фрукт – головний конкурент яблука за вмістом заліза та здатністю очищати організм.

Головна цінність хурми полягає в тому, що вона максимально корисна в холодну пору року, коли більшість ягід і фруктів або вже відійшли, або вирощені в тепличних умовах, тож не мають реальної користі.

• **ОНКОЛОГІЧНІ ЗАХВОРЮВАННЯ.** Оскільки в помаранчевій хурмі багато бета-каротину і вітаміну А, її рекомендують для профілактики онкологічних захворювань.

• **АНЕМІЯ, НЕДОКРІВ'Я.** Великий вміст заліза сприяє профілактиці цих захворювань і поліпшенню якості крові. Вагітним жінкам варто додати хурму до щоденного раціону.

• **ХВОРОБИ ЩИТОПОДІБНОЇ ЗАЛОЗИ.** Як відомо, для профілактики захворювань щитоподібної залози рекомендовані йодовмісні продукти. Хурма – один із безпрецедентних лідерів багатого йодом списку продуктів.

• **СЕЧОКАМ'ЯНА ХВОРОБА.** Хурма сприяє формуванню в організмі калій-натрієвого балансу та сприяє виведенню з організму зайвих солей натрію, оскільки має сечогінний ефект. Також великий вміст калію в хурмі знижує ймовірність утворення каменів.

Але є одне правило, яке не можна ігнорувати: **хурму не можна поєднувати з холодною водою і молоком**, оскільки це може призвести до розладів шлунка.

Шанувальників у цього фрукта було б значно більше, якби всі вмели її правильно вибирати. **Якісний плід гладкий, м'ясистий, насиченого кольору. Про його стиглість свідчить м'якість.** Недостиглі плоди містять багато таніну і тому дуже терпкі. Це означає, що, перш ніж ласувати ними, треба дочекатися, поки вони дозріють за кімнатної температури, тобто стануть м'якими. Можна перед вживанням витримати плоди близько 12 годин у теплій воді – це усуне терпкий смак.

Десерт «Мандарини в білому шоколаді»

Пропонуємо рецепт для новорічного столу. Цього разу це смачний десерт із мандаринками та ніжним кремом з білого шоколаду, щоб Новий 2021 рік для всіх був радісним, щасливим і смачним!

ІНГРЕДІЄНТИ:

білий шоколад – 200 г, вершки 20% жирності – 150 г, несолодкий білий йогурт – 250 г, мандарини без кісточок – 6-7 шт., чорний шоколад і/або подрібнені горішки – за смаком.

Розраховано на 4-5 порцій десерту.

ПРИГОТУВАННЯ:

Готуємо крем. У невелику каструлю викласти поламанний шоколад, влити вершки. Поставити на маленький вогонь і, помішуючи, повністю розтопити шоколад. До кипіння суміш доводити не треба.

Розтоплений шоколад і вершки повністю вистудити. Додати йогурт і перемішати вінчиком до однорідності. Готовий крем поставити на 1-2 години в холодильник, щоб він схопився.

Тим часом слід підготувати мандарини: дольки мандаринів очистити від прожилок, можна ще відплівочок, але це не обов'язково. Десертний посуд почергово заповнити кремом і дольками мандаринів.

Зверху посипати тертим шоколадом і/або подрібненими горішками. Десерт «Мандарини в білому шоколаді» готовий. Подавати десерт охолодженим.

СМАЧНОГО!

ЦІКАВИНКИ 7-ї СТОРІНКИ

У світі надзвичайного!

БРИТАНСЬКУ КОРОЛЕВУ ОБІКРАВ ПРИСЛУЖНИК

Прислужник Букінгемського палацу 37-річний Адам Канто вкрав із королівської резиденції цінних речей на 100 тис. фунтів стерлінгів (\$133 тис.). Вестмінстерський суд визнав чоловіка винним. Прислужник королеви Великої Британії Єлизавети II викрав з палацу 77 речей і продав 33 із них на аукціоні eBay. Серед викрадених речей були королівські ордени та медалі, фотографії з підписами принца Вільяма та Кейт Міддлтон, фотоальбом із банкету, приуроченого до візиту Дональда Трампа. Окружний суддя відпустив чоловіка під заставу. Канто загрожує ув'язнення.

АДОЛЬФ ГІТЛЕР ПЕРЕМІГ НА ВИБОРАХ У НАМІБІЇ

На регіональних виборах у Намібії переміг політик Адольф Гітлер Уона з 85% підтримки виборців. 54-річний чоловік носить таке ім'я з дитинства. Коли Намібія була колонією Німеччини, дітей часто називали Адольф. Батьки політика вирішили піти ще далі і назвали сина подвійним ім'ям – Адольф – Гітлер. Вони не були впевнені, хто це такий.

За словами чиновника, він дізнався про німецького диктатора вже дорослим. Вишивав не міняти документів, адже користувався лише першою частиною імені, проте був вимушений афішувати своє повне ім'я під час виборів.

В ІНДОНЕЗІЇ ЗНИЩУЮТЬ СЕКС-ІГРАШКИ

В Індонезії вилучили та знищили сотні секс-іграшок, бо на території країни заборонений їхній продаж. Влада переконана, що використання секс-атрибутів шкодить суспільній моралі. Із 2015 року на території країни намагаються суворо контролювати продаж товарів. На митниці постійно перехоплюють партії вантажу та спалюють. Попит населення на секс-іграшки зріс у зв'язку з пандемією. На початку зими 2020 року знищили 442 еротичні товари.

Істини пересічних людей: думки з Facebook

**Максим Шерело,
тренер (Рогізки, Сновська ОТГ)**

«Загальновідомо, що фізичні вправи сприяють загальному зміцненню здоров'я, допомагають стежити за вагою і знімають нервову напругу. Людина, яка тренується, починає почуватися краще, має кращий вигляд, у неї з'являється більше життєвих сил».

Світлана Здор, волонтерка (Чернігів)

«А чи багато взагалі на світі людей, здатних нас зрозуміти? Зі словами і без них. Адже, якщо задуматися, слова, по суті, не такі й важливі. Хтось не чує нас навіть тоді, коли ми кричимо на весь будинок, зриваючи зв'язки, а хтось здатний розібрати і наше мовчання. Є розмови, після яких ми відчуваємося, немов вичавлений лимон, а іноді кілька фраз здатні вселити в душу неймовірний спокій і щастя. Хоч скільки намагайся пояснити комусь свій світ, все одно зрозуміє його лише той, хто з нами «однієї крові». Решта повернуть весь його сенс із ніг на голову, так нічого і не зрозумівши».

Павло Солодовник, журналіст (Чернігів)

«Святий обов'язок дорослих – виховувати дітей в атмосфері щастя і не красти казкових свят! Новий рік має бути особливим святом, коли обов'язково трапляються дива. Дід Мороз і Святий Миколай точно існують, але, щоб отримати від них подарунки, треба бути чемним і слухняним. Тільки в такій атмосфері з дітей виростають порядні, доброзичливі та чуйні люди».

**Анна Романова,
експертка з туризму (Чернігів)**

«Просто не віряться. Не віряться, який жах перенесли наші пращури. Феномен голоду досі відгукується на ментальному рівні. Ви можете забути про цю трагедію, але не забудьте вашу генетичну пам'ять».

Астрологічний прогноз

на 14 – 20 грудня 2020 року

ОВЕН (21.03-20.04). Налаштуйтеся на нове, незвичне, починайте вчитися того, чого вам поки бракує для кар'єрного зростання. Тиждень принесе спокій і внутрішнє умиротворення. Але варто підготувати себе до сюрпризів, удача може звернути на вас увагу. У вихідні женьїть геть від себе тугу. Давні мрії нарешті почнуть здійснюватися завдяки вашому терпінню й старанності, помноженим на вашу працездатність.

ТЕЛЕЦЬ (21.04-21.05). Ви можете реалізувати давні плани. З'явиться можливість проявити себе в новій справі, що обіцяє принести додатковий прибуток. Але краще не обговорювати з близькими людьми фінансові питання. Вихідні варто привертати вирішенню сімейних проблем. Будьте уважні до дітей і партнерів.

БЛИЗНЮКИ (22.05-21.06). Ваші задуми дуже швидко втіляться в життя й принесуть солідний прибуток. Сприятливі поїздки, зустрічі, побачення. Вам не доведеться нічого вибирати, ви точно знаєте, чого прагнете, з ким і де вам буде добре. У вихідні проявляючи турботу, відчуєте, що теж оточені увагою і любов'ю.

РАК (22.06-23.07). Краще звести до мінімуму спілкування. На роботі ви зможете максимально використовувати такі якості, як розсудливість і впевненість у власних силах, знадобиться й дар переконання. Не найвдаліший період для нових справ і серйозних починань. У вихідні варто зробити генеральне прибирання у квартирі або будинку.

ЛЕВ (24.07-23.08). Не варто намагатися протистояти появі нового у вашому житті. Робота принесе задоволення та солідний прибуток. Ви доведете, що цілком виправдовуєте довіру керівництва або клієнтів і відмінно можете впоратися зі своїми обов'язками. Вдалий час для налагодження стосунків і придбання потрібних зв'язків. Але прислухайтеся й до думки близьких людей.

ДІВА (24.08-23.09). Ретельно перевіряйте всю інформацію, що надходить, є велика ймовірність неточностей і помилок. Зараз краще уникати поїздки і людних місць. Намагайтеся реально оцінити свої сили і не звалювати на себе непосильний обсяг роботи. У вихідні присвятіть собі й своїй родині достатньо часу, щоб відчути умиротворення.

ТЕРЕЗИ (24.09-23.10). Саме час закінчити те, що почало вас стомлювати. Не бійтеся прямо сказати вашому обранцеві, другові або колезі, що вас щось не влаштовує. Підвищення по службі, якого ви так прагнули, приведе до того, що обов'язків у вас побільшає, зате й зарплата виросте. У вихідні близькі можуть образитися на вашу неувважність. Спробуйте переконати їх, що ви їх цінуєте.

СКОРПІОН (24.10-22.11). Вам будуть особливо вдаватися такі протилежні за духом речі, як зовсім нові проекти й, навпаки, повернення до старих, незакінчених і давно забутих справ. Багато часу доведеться обговорювати свої ідеї і плани з навколишніми, одержати підтримку буде нелегко. У вихідні можуть виникнути непередбачені сімейні проблеми.

СТРІЛЕЦЬ (23.11-21.12). Якщо ви готові багато працювати, то зможете одержати високий дохід. Проблеми, які раніше видавалися нерозв'язними, розпадутся на кілька дрібних і здолати їх буде простіше. Варто згадати й відновити старі зв'язки та знайомства, з якихось причин напівзабути. Вас помітять і гідно оцінять керівництво. Відпочиньте у вихідні в дружньому колі, і ви дізнаєтеся багато цікавого.

КОЗЕРІГ (22.12-20.01). Ви зможете зробити максимум можливого, щоб досягти успіху. Намагайтеся бути собою, не бійтеся брати додаткові зобов'язання, тоді з'явиться більше вільних засобів і можливостей. Спробуйте уникати конфліктів і протиріч у стосунках із колегами та керівництвом. До вихідних було б добре впоратися з незакінченою монотонною роботою, і ви відчуєте полегшення.

ВОДОЛІЙ (21.01-19.02). Складний період, що потребує емоційної рівноваги. Не засмучуйтеся через дрібниці і не опускайте руки. Якщо виникнуть перешкоди, знайдіть спосіб їх обійти. Вас порадує гарними новинами й подіями. Ви будете щільно завантажені роботою. У вихідні будьте обережні, можливий обман і зваби. За потреби можете розраховувати на підтримку та допомогу друзів.

РИБИ (20.02-20.03). Намагайтеся позбутися всього непотрібного, що заважає вам як у професійній діяльності, так і в особистому житті. Вдалий час для оновлення гардеробу та ремонту в будинку. Не замикайтеся на собі й не відмовляйтеся від підтримки друзів і рідних. Очікуються зміни на краще.

Кросворд

ЗА ГОРИЗОНТАЛЛЮ: 1. Листяне дерево. 4. Кінцева частина всіх горизонтальних або похилих рангоутних дерев. 6. Річка в Росії, найбільша з правих приток Волги. 9. Везіння. 11. Норвезький драматург і поет. 13. Бог Сонця в давніх єгиптян. 14. Хижа риба. 16. Про п'яницю кажуть «...минай-корчма». 17. Дешевий ресторан. 18. Рух у танці. 20. Нота. 21. Жанна Д'... 23. Жаб. 25. Частина тіла людини та більшості тварин, що з'єднує голову з тулубом. 26. Знакова електроннопроменева трубка, що її застосовують як електронне табло в радіоелектронних системах відображення інформації. 27. Штат у США. 28. Перша жінка. 29. Англійська пивна. 31. «Добре» у американців. 34. Американський письменник, відомий своїми макабричними (в стилі жахів) і містичними оповіданнями. 35. Голландський філософ, один з найвідоміших пантеїстів. 38. Кілометр. 40. Шумна компанія. 41. До, ..., мі. 42. Свята ... (християнська мучениця). 44. Те саме, що фермент. 46. Гора в Західній Африці, на території Того. 47. Американський філософ і історик науки, один з лідерів сучасної постпозитивістської філософії науки. 48. Титул японського Імператора Го-Сакурамати.

ЗА ВЕРТИКАЛЛЮ: 1. Дурна жінка. 2. Імператор Японії (887—897). 3. Здивування, згогад. 4.

Відповіді до кросворда у номері № 49:

ЗА ГОРИЗОНТАЛЛЮ: 1. Дуб. 4. Нок. 6. Ока. 9. Удача. 11. Ібсен. 13. Ра. 14. Акула. 16. Не. 17. Ідальня. 18. Па. 20. Сі. 21. Арк. 23. Ага. 25. Шия. 26. Тайпотрон. 27. Мен. 28. Ева. 29. Паб. 31. Ок. 34. По. 35. Спіноза. 38. Км. 40. Орава. 41. Ре. 42. Васса. 44. Ензим. 46. Агу. 47. Кун. 48. Іса.

ЗА ВЕРТИКАЛЛЮ: 1. Дуреп. 2. Уда. 3. Ба. 4. Нака. 5. Кіль. 6. Ос. 7. Кен. 8. Анемія. 10. Чадо. 12. Баня. 15. Улоговина. 19. Артек. 20. Синап. 22. Кан. 23. Апе. 24. Ата. 25. Шоп. 27. Морква. 30. Богема. 32. Епос. 33. Азан. 36. Ірак. 37. Овен. 39. Мар. 41. Рис. 43. Су. 45. Зі.

1	2	3	4	5	6	7	8
9			10		11	12	
13			14		15		16
		17					
18	19						20
21		22	23	24	25		
	26						
27			28			29	30
31			32		33		34
		35	36	37			
38	39	40					41
42		43		44	45		
46			47		48		

Район Стокгольма. 5. Пташині груди. 6. Операційна система. 7. Супутник Барбі. 8. Недокрів'я. 10. Маля. 12. Спеціально обладнане приміщення для миття людей. 15. Форма рельєфу місцевості. 19. Дитячий табір у Криму. 20. Сорт кримської яблуні. 22. Двадцять друга буква грузинської абетки. 23. Місто на півночі Латвії, розташоване на кордоні з Естонією. 24. Алма-... 25. ...-тур. 27. Овоч. 30. Середовище творчих особистостей. 32. Оповідальний рід літератури. 33. Заклик до молитви у мусульман. 36. Країна на південному заході Азії. 37. Одне з дванадцяти сузір'їв Зодіаку. 39. Чарівник. 41. Трав'яниста рослина родини злакових, зерна якої є цінним харчовим продуктом, а соломка використовується як сировина у легкій промисловості. 43. Старовинна французька дрібна розмінна монета. 45. «Побачення... смертю» (детективна п'єса Агати Крісті).

«КУПИ-ПРОДАЙ І БЛИЗЬКИХ ПРИВІТАЙ!»

**ОГОЛОШЕННЯ:
територія
вашого успіху**

Продам автомобіль ВАЗ 321063. Можна на за частини. с. Южне, Ічнянський район. Тел. 097-422-88-31.

Продам стару газову колонку, холодильник, пральну машинку, радіодеталі та плати. Тел. 093-139-30-22, 066-308-00-11.

Продам двигун дизель 30 к/с одноциліндровий. Менський район. Тел. 068-459-96-92.

Продам земельну ділянку в мальовничому місці – в селі Рокитне Бобрівського району. 25 соток. І всього за 70 км від Києва. Прекрасна природа, чисте повітря. Поруч із ділянкою світло, газ, хороша дорога. Тел. 093-026-36-18.

Чистимо колодязі ручним методом. Співпрацюємо з сільськими радами та населенням. Тел. 099-739-09-41, 063-268-29-58.

Продається дворічна вівця. Сновський район. 1500 грн. 068-771-13-94.

Продам стародавню жіночу сорочку і тканий килим. Тел. 096-268-51-28.

Шукаю для себе роботу прибиральниці в Прилуках із робочим графіком 8.00 – 17.00. Можу працювати посудомийкою, прибирати будинки. Тел. 050-785-60-33.

Продам будинок з усіма зручностями в місті Бахмак. Район ДОСААФ. Ціна договірна. Тел. 096-551-89-14.

Терміново продам добротний будинок у центрі с. Феськівка Менського району. 25 соток, сад. Опалення газове й пічне, є хлів, колодязь, два гаражі. Тел. 096-619-04-35, 096-196-96-39.

Куплю стару газову колонку, холодильник, пральну машинку, радіан-

ЧЕ line

www.cheline.com.ua

**ЧЕСНІ
НОВИНИ
ЧЕРНІГОВА
ТА ОБЛАСТІ**

**ХОЧЕТЕ ЩОСЬ
ВИГІДНО ПРОДАТИ?**

Або ж, навпаки, дешево купити якісний товар? Ми вам у цьому допоможемо!

Тільки у нас **БЕЗКОШТОВНІ оголошення по всій Чернігівській області.** Також ви можете привітати своїх близьких і рідних із днем народження, весіллям, річницею та іншими визначними датами!

Оголошення та вітання приймаємо за номером телефону 073-091-97-07, а також поштою – 14000, м. Чернігів, а/с 37 з позначкою «ОГОЛОШЕННЯ» на конверті. Можете також надіслати оголошення на електронну пошту: hotline@cheline.com.ua

Засновник та видавець – ТОВ «ЧЕЛАЙН МІДІА ГРУП»
Реєстраційне свідоцтво – Серія ЧГ № 577-226Р
ГОЛОВНИЙ РЕДАКТОР – Ірина Осташко
Відповідальний за випуск номера – Ірина Осташко
Телефон редакції: (068) 188-07-25

Відділ реклами – (073) 091-97-07
Газета зверстана у редакції газети «Голос ЧЕРНІГІВЩИНИ. ЧЕЛАЙН» за інформаційної підтримки ТОВ «ЧЕЛАЙН МІДІА ГРУП»
Коректор – Писана О.М.
Газета виходить щочетверга
Передплатний індекс: 60004

Поштова адреса редакції:
14000, м. Чернігів, а/с 37
Електронна пошта: hotline@cheline.com.ua
Віддруковано в ПАТ «ПВК «Десна»
14000, м. Чернігів, пр-т Перемоги, 62.
Тираж 20000

Редакція не завжди поділяє погляди авторів публікації. Відповідальність за достовірність інформації та реклами несуть автори та рекламодавці.
Рекламні матеріали в газеті позначені словами Реклама або рубрикою «Імідж», «Позиція», «Точка зору», «Актуально».